

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Vår dato:
30.11.2012

Vår ref.:
2012/17139-0

Deres dato:
31.08.2012

Deres ref.:
12/3854

Forskrift om rammeplaner for lærerutdanning trinn 8-13 Høringsuttalelse

Nasjonalt senter for matematikk i opplæringen er høringsinstans i saken. Vi har drøftet de nye forslagene i senterets faglige råd 27. november 2012, og ønsker å uttale oss om forslagene til

- ◆ Forskrift om rammeplan for lektorutdanning for trinn 8-13
- ◆ Forskrift om rammeplan for praktisk-pedagogisk utdanning for trinn 8-13

Der ikke annet er presisert nedenfor, gjelder våre uttalelser både lektorutdanning og PPU.

§ 1 Virkeområde og formål

Matematikksenteret synes det er viktig og riktig at lektorutdanningen er integrert, profesjonsrettet, forsknings- og erfaringsbasert. Integrert og profesjonsrettet må etter vår mening bety at det er forskjell på et disiplin-fag og et profesjonsfag. For eksempel vil det være forskjell på et rent matematikkstudium og studiet av matematikk for å bli lektor i skolen med master innenfor matematikkfaget.

§ 2 Læringsutbytte

Med Kunnskapsløftet ble de grunnleggende ferdighetene innført. Opplæringen i og vektleggingen av de grunnleggende ferdighetene har ikke fungert tilfredsstillende. Derfor pågår det et arbeid med revisjon av blant annet matematikkplanen i Kunnskapsløftet, der formålet er å tydeliggjøre de grunnleggende ferdighetene. Matematikksenteret mener de grunnleggende ferdighetene bør synliggjøres i læringsutbyttet for framtidige lektorer (i begge forskriftene) på samme måte som i grunnskolelærerutdanningene. Der står det for eksempel i forskriftens § 2: «Studenter i grunnskolelærerutdanning 1-7 har kunnskap om arbeid med elevenes grunnleggende ferdigheter i å uttrykke seg muntlig, lese, uttrykke seg skriftlig, regne og bruke digitale verktøy i og på tvers av fag, og studenter i grunnskolelærerutdanning 5-10 har kunnskap om arbeid med videreutvikling av elevenes grunnleggende ferdigheter i å uttrykke seg muntlig, lese, uttrykke seg skriftlig, regne og bruke digitale verktøy i og på tvers av fag»

Den matematikkfaglige delen av lektorutdanningen må ikke svekkes ytterligere, men heller styrkes. Matematikksenteret mener læringsutbyttebeskrivelsene har en rekke gode formuleringer som vi støtter, blant annet «avansert kunnskap innenfor valgte fag», «inngående kunnskap om vitenskapelige problemstillinger» og «formidle og formulere faglige problemstillinger på et faglig avansert nivå». Dette synspunktet fremmes også i Meld. St. 11 (2008-2009), som er et av grunnlagsdokumentene for de nye rammeplanene.

§3 Struktur og innhold

Rammeplanutvalget foreslår at profesjonsfaget skal bestå av 30 studiepoeng pedagogikk og 2×15 studiepoeng fagdidaktikk. Etter Matematikksenterets syn bør dette endres i begge forskriftene slik at profesjonsfaget fordeles likeverdig med 20 studiepoeng til pedagogikk og 20 studiepoeng til hvert fags fagdidaktikk. Mange av temaene som i dag undervises på allment nivå av pedagoger, kan med fordel knyttes til fag og reelle undervisningssituasjoner av fagdidaktikere. Det gjelder for eksempel de grunnleggende ferdighetene og tilpasset opplæring. En økt vektning av fagdidaktikken vil etter vårt skjønn bidra til at studentene opplever profesjonsfaget som mer relevant enn hva som er tilfelle i dag.

I høringsforslaget til lektorutdanningen kreves det at praksis spres over minst fire av de fem studieårene. Vi mener at praksis bør konsentreres mer og foreslår at den spres over minst 3 år av studiet. En slik fordeling vil fortsatt gi gode muligheter til refleksjon over praksis i ulike faser av studiet, samtidig som det blir en progresjon i praksis. Det bør i forskriften påpekes at praksiserfaringene, veiledningen og vurderingen skal ha nær tilknytning til undervisningen både i fagene og i profesjonsfaget. Matematikksenteret mener at forslaget om 100 dagers praksis i lektorutdanningen er urealistisk å gjennomføre. Vi foreslår at 60 dager innføres for lektorutdanningen i likhet med den praktisk-pedagogiske utdanningen. Rammeplanutvalget drøfter i sin rapport (juni 2012) hvorvidt praksis bør studiepoengfestes:

Noe av hensikten med å la praksis bli studiepoenggivende, ville være å vitenskapeliggjøre lærerens yrkesutøvelse, samt styrke, forplikte og profesjonalisere samhandlingen mellom institusjon og praksisskole. En studiepoengfesting av praksis ville kunne bidra til å skape nødvendig bevegelse i ønsket om utvikling av lærerstudentens praksisopplæring.

Matematikksenteret deler disse synspunktene, og mener det vil være riktig å studiepoengfeste praksis. Vi har likevel forståelse for rammeplanutvalgets argument om at dette spørsmålet trenger videre utredning, og vi støtter utvalget når de i sin rapport ber departementet om å «følge opp dette spørsmålet med en større utredning der det sees på fordeler og ulemper ved studiepoengfesting av praksis.»

Opptakskrav

Matematikksenteret mener det bør kreves at studentene har tatt de to undervisningsfagene sine til høyeste nivå i videregående opplæring. Det betyr for eksempel at en lektorstudent i matematikk må ha tatt kurset R2 i videregående skole.

For opptak til lektorutdanning i realfag bør det som et minimum stilles krav om spesiell studiekompetanse etter REALFA-koden. Et slikt krav gjelder allerede for opptak til de rene disiplinstudiene i realfag ved universitetene. I forslaget til rammeplan for lektorutdanningen er det heller ikke angitt spesielle opptakskrav i form av skolepoeng fra videregående skole eller krav til minstekarakter i fagene norsk og matematikk. Matematikksenteret slutter seg til rammeplanutvalget når de i sin rapport (juni 2012) skriver:

Utvalget legger også til grunn at opptak til lektorutdanningen som et minimum må ligge på samme nivå som for grunnskolelærerutdanning. Etter utvalgets oppfatning må det ikke være enklere å bli lærer for trinn 8-13 enn det som er tilfelle for lavere årstrinn i skolen. Utvalget har også sluttet seg til at det kan settes spesielle opptakskrav for spesielle fagområder, for eksempel ved at det for å ta emner i matematikk kreves tilstrekkelig fordypning fra videregående skole. Etter utvalgets oppfatning bør disse kravene være de samme for opptak

til disiplinære programmer for, også i denne sammenheng, å unngå at lektorutdanning gir en enklere vei til opptak.

Matematikksenteret støtter forslaget om mastergrad i ett av undervisningsfagene som opptakskrav til PPU. Vi mener det vil styrke den faglige kompetansen til lærere som skal undervise i ungdomsskole og videregående skole. Av hensyn til rekruttering og for at søkere skal få tid til å tilpasse seg nye regler, støtter vi rammeplanutvalgets forslag om at kravet om mastergrad innføres fem år etter at den nye rammeplanen har blitt satt i verk.

Med vennlig hilsen

Jon Walstad, sign.
Leder